

ТРАДИЦИОННИ ФОЛКЛОРНИ ПРАЗНИЦИ

Календарът е своеобразна и стройно изградена система за организация и измерване на годишното време. Той е продукт на годишната природна цикличност и сбор от редуващи се в точно определен ред сезонни и стопански цикли.

Трудовата дейност на човека е тясно обвързана с природните цикли. Аграрният ритъм /оран-жътва/ повтаря редовната смяна на годишните сезони. Вечният кръговрат в природата и свързаната с него трудова дейност са основна предпоставка за цикличната обредност.

Обредната схема на човешкия живот /раждане-социализация-смърт/ е свързана с митовете за устройството на света и се изгражда в съответствие с природните цикли, т.е. възраждането на природата, годишният земеделски цикъл и ритмите на рода се сливат в едно синкретично цяло.

Важна особеност на обредното време е неговата историческа нееднородност. Една част от обредите запазват в голяма степен езическия си характер. Друга част постепенно се преосмислят от официалната християнска религия, съжителстваща с фолклорната обредност, в резултат на което се изгражда българската празнично-обредна система във вида, в който я познаваме, развиваща се в специфични регионални и локални варианти.

Обредът е социално действие, чрез което се осъществява приобщаването на индивида към определена човешка група. Съществен белег на всеки обред и всяка обредна система е осъществяването на връзката между поколенията, чрез която се наследява натрупаният опит.

Българският празнично-обреден календар дели годината на два сезонни и стопански цикли: аграрно лято и аграрна зима. Независимо от това се наблюдават и варианти, при които отделни народни празници или цели празнично-обредни комплекси изпълняват функциите на преломни моменти и към останалите две годишни времена - пролет и есен.

Зимният обичайно-празничен цикъл в основната си част се състои от обреди с прогнозиращ и продуциращ характер, свързани с определящата роля на началото.

Пролетният календарен цикъл изобилства от обреди с продуциращ и предпазващ характер.

Характерът на летните обреди е главно предпазващ реколтата